

Анотація навчальної дисципліни
«Сучасна діагностика пухлин кровотворної і лімфоїдної тканин»

Анотація. Дисципліна «Сучасна діагностика пухлин кровотворної і лімфоїдної тканин» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу професійної наукової підготовки аспірантів зі спеціальності «222 – медицина», спеціалізація – онкологія на третьому році навчання. Вона забезпечує професійний розвиток аспіранта та спрямована на отримання знань з діагностики пухлин кровотворної і лімфоїдної тканин.

Особлива увага при вивченні курсу «Сучасна діагностика пухлин кровотворної і лімфоїдної тканин» приділяється комплексній діагностиці пухлин кровотворної і лімфоїдної тканин, яка базується на вивченні клініко-гематологічних ознак, морфології і цитохімії клітин крові і кісткового мозку, даних імунофенотипування, застосуванні цитогенетичних і сучасних молекулярно-генетичних методів дослідження. Семінарські заняття спрямовані на засвоєння матеріалу стосовно принципів і методів лабораторної діагностики різних форм мієлоїдних новоутворень (хронічного мієлолейкозу; справжньої поліцитемії, есенціальної тромбоцитемія), мієлодиспластичних синдромів, гострих лейкозів мієлоїдного походження, В- і Т-клітинних лейкозів/лімфом, хронічного лімфо лейкозу та обговорення найбільш складних питань ранньої і диференційної діагностики гемобластозів. Практичні заняття забезпечать застосування набутих теоретичних знань на практиці. На практичних заняттях проводитиметься мікроскопічне дослідження препаратів крові і кісткового мозку, пофарбованих за методом МГТ, а також таких, в яких виконані цитохімічні реакції на мієлопероксидазу, кислу і лужну фосфатазу, кислу неспецифічну естеразу, глікоген. Вивчатимуться результати імуноцитохімічного виявлення за допомогою моноклональних антитіл лінійно-специфічних і диференційованих антигенів злоякісно трансформованих клітин при різних формах пухлин кровотворної і лімфоїдної тканин.

Кількість кредитів: 4

Викладач Шлапацька Лариса Миколаївна, к.б.н., с.н.с., с.н.с. відділу генетики раку та онкогематології ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України

Мета навчальної дисципліни: дати знання щодо патогенезу захворювань кровотворної і лімфоїдної тканин, їх комплексної діагностики; щодо теоретичних і патогенетичних засад виникнення передлейкемічних станів (мієлодиспластичних синдромів), гострих лейкозів, хронічних лімфо- та мієлопроліферативних захворювань з метою підготовки аспірантів як ефективних дослідників і викладачів вищої школи, здатних аналізувати спеціальну літературу в галузі діагностики пухлин кровотворної і лімфоїдної тканин та застосовувати отриману інформацію і знання при аналізі

клінічного матеріалу, зокрема препаратів крові та кісткового мозку, для встановлення конкретної форми онкогематологічного захворювання.

Попередні вимоги

Аспірант повинен знати:

- основи, сучасний стан і загальні принципи діагностики пухлин кровотворної і лімфоїдної тканин;
- теоретичні і патогенетичні засади виникнення передлейкемічних станів (мієлодиспластичних синдромів), гострих лейкозів, хронічних лімфо- та мієлопроліферативних захворювань.

Аспірант повинен вміти:

- володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі онкогематології;
- демонструвати знання із застосування алгоритмів діагностики онкогематологічних захворювань на основі клініко-гематологічного та первинного цитоморфологічного і імуноцитохімічного аналізу препаратів крові та кісткового мозку;
- застосовувати отримані знання для встановлення конкретної форми онкогематологічного захворювання.

Змістовні модулі:

1. Сучасна модернізована класифікація ВООЗ пухлин кровотворної і лімфоїдної тканин
2. Мієлоїдні новоутворення (хронічний мієлолейкоз; хронічний нейтрофільний лейкоз; справжня поліцитемія; первинний мієлофіброз; есенціальна тромбоцитемія)
3. Мієлодиспластичні/мієлопроліферативні новоутворення (хронічний мієломоноцитарний лейкоз; ювенільний мієломоноцитарний лейкоз; рефрактерна анемія з кільцевими сидеробластами, асоційована з тромбоцитозом)
4. Мієлодиспластичні синдроми (МДС з однолінійною дисплазією; МДС з кільцевими сидеробластами; МДС з мультилінійною дисплазією; МДС з надлишком бластів; МДС з ізольованою del (5q); рефрактерна цитопенія дитячого віку)
5. Гострі мієлоїдні лейкози (ГМЛ з генетичними аномаліями; ГМЛ із змінами, пов'язаними з мієлодисплазією; мієлоїдні новоутворення, пов'язані з терапією; ГМЛ з мінімальними ознаками диференціювання; ГМЛ без ознак дозрівання; ГМЛ з ознаками дозрівання; гострий мієломонобластний лейкоз; гострий монобластний/моноцитарний лейкоз; гострий еритролейкоз; гострий мегакаріоцитарний лейкоз)
6. Гострі лейкози невизначеного клітинного походження
7. В-лімфобластний лейкоз/лімфома
8. Т-лімфобластний лейкоз/лімфома
9. Хронічний лімфолейкоз

План семінарських занять (12 годин)

Перевірка засвоєння на лекціях і практичних заняттях матеріалу стосовно принципів і методів лабораторної діагностики різних форм мієлоїдних новоутворень (хронічного мієлолейкозу; справжньої поліцитемії, есенціальної тромбоцитемії), мієлодиспластичних синдромів, гострих лейкозів мієлоїдного походження, В- і Т-клітинних лейкозів/лімфом, хронічного лімфолейкозу. Обговорення найбільш складних питань ранньої і диференційної діагностики гемобластозів.

План практичних занять з формулюванням завдань, які мають бути виконані слухачами навчальних курсів, що забезпечить застосування набутих теоретичних знань на практиці **(12 годин)**

На практичних заняттях проводитиметься мікроскопічне дослідження препаратів крові і кісткового мозку, пофарбованих за методом МГГ, а також таких, в яких виконані цитохімічні реакції на мієлопероксидазу, кислу і лужну фосфатазу, кислу неспецифічну естеразу, глікоген. Вивчатимуться результати імуноцитохімічного виявлення за допомогою моноклональних антитіл лінійно-специфічних і диференційованих антигенів злоякісно трансформованих клітин при різних формах пухлин кровотворної і лімфоїдної тканин.

Мова викладання: українська.

Місце у структурно-логічній схемі: ЦНД4 на третьому році навчання (п'ятий семестр).

Термін вивчення: дисципліна вивчається на третьому році навчання за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» в обсязі 150 годин, у тому числі 42 години (2 години в тиждень) аудиторних занять (18 годин – лекції, 12 годин – практичні, 12 годин - семінарські), 108 годин самостійної роботи.